

AMLC

Eindejaarseditie 2021

Centrum voor witwasbestrijding

Beste collega,

Hierbij de laatste AMLC-nieuwsbrief van 2021: **Een extra dikke eindejaarseditie!**

We kijken terug op een jaar met –wederom- veel ‘samenwerken op afstand’. Gelukkig vinden we steeds meer manieren om elkaar te blijven vinden. We ondervonden onlangs dat zelfs de *on-site* van de FATF, met dank aan een uitstekend organisatieteam en veel flexibiliteit van alle betrokkenen, in Corona-tijd gewoon doorgang kon vinden. In deze nieuwsbrief lees je meer over hoe dat bezoek is verlopen, en wat het vervolg is.

In deze nieuwsbrief is er verder aandacht voor TBML, crime scripting, een podcast over crowdfunding en een artikel over de concrete en verifieerbare verklaring van de verdachte in stappenplan-zaken. Verder bevat deze editie een verdiepend artikel met een terugkoppeling van verdachte transacties en een artikel met ervaringen uit een samenwerking tussen een bank en een opsporingsteam van de FIOD.

Zoals je van ons gewend bent sluiten we af met jurisprudentie. Dit keer over een opgelegde boete aan een trustkantoor, het UBO-register, de poortwachtersrol van de notaris en een beëindigde bankrelatie met een telecombedrijf.

Mocht je ervaringen hebben opgedaan of tegen constructies zijn aangelopen die je wilt delen, mail naar AML.Centre.Postbus@belastingdienst.nl. Heb je collega's die ook graag de nieuwsbrief willen ontvangen? Zij kunnen zich via dit mailadres aanmelden. Zij kunnen zich via dit mailadres aanmelden. De Engelstalige versie van deze nieuwsbrief is [hier](#) te vinden. En tot slot, als je up to date wil blijven: volg ons op [LinkedIn!](#)

Veel leesplezier,

Het AMLC

Actualiteiten

Stappenplan witwassen

AMLC-collega's Suzanne Visser en Ruut Regtering hebben voor de meest recente uitgave van Tijdschrift voor Bijzonder Strafrecht & Handhaving een artikel geschreven over het stappenplan witwassen. Het gaat over jurisprudentie met betrekking tot de concrete en verifieerbare verklaring van de verdachte bij een vermoeden van witwassen. In de praktijk is er vaak onduidelijkheid over de vraag of een verklaring voldoende concreet en verifieerbaar is, terwijl beantwoording van die vraag van essentieel belang is voor het verdere verloop en de (mogelijke) afloop van zo'n zaak. In dit artikel zetten de auteurs de conclusies uit de rechtspraak op een rijtje en trachten ze handvatten te bieden voor de praktijk om te bepalen of een verklaring geverifieerd moet worden of niet. Klik [hier](#) of [hier](#) om het artikel te raadplegen.

Nieuwe strafvorderingsrichtlijn witwassen

Er is recent een [nieuwe strafvorderingsrichtlijn witwassen gepubliceerd](#). De officier van justitie heeft hiermee in witwaszaken een handvat voor het formuleren van een eis. Rechters hebben overigens geen landelijke oriëntatiepunten voor strafoplegging in witwaszaken. Wel voor fraudezaken, maar niet gespecificeerd naar witwassen. Mr. dr. W.S. de Zanger pleitte onlangs in [TBS&H](#) voor een nadere overdenking van 'eigen' rechterlijke oriëntatiepunten voor witwassen.

Samenwerking AMLC - Universiteit Utrecht

Het AMLC focust onder meer op witwassen door gebruik van handelstromen, ofwel Trade Based Money Laundering. In dit kader wordt momenteel hard gewerkt aan een mooi risk based project. De afgelopen jaren is in publiek-privaat verband veel kennis opgedaan over handelssectoren die we in opsporingsonderzoeken zijn tegengekomen. Denk aan de autohandel en de groente- en fruitsector. We hebben samengewerkt met financiële instellingen en kennen voornamelijk TBML-signalen die zijn voortgekomen uit transactiedata.

Maar er zijn meer relevante bronnen; denk aan fiscale data, of gegevens met betrekking tot (onlogische) goederenstromen bijvoorbeeld van de douane. In een land als Nederland waar dagelijks miljoenen goederen worden verhandeld, is het van belang om meer zicht te krijgen op deze bronnen. De komende periode gaan we dan ook investeren in het identificeren van de kwetsbare punten in de Nederlandse handelstromen. We doen dit in samenwerking met onderzoeker Joras Ferwerda van de Universiteit Utrecht. Met deze samenwerking willen we zicht krijgen op verschillende vragen. Welke Nederlandse sectoren zijn gevoelig voor TBML en waarom? Waar kan de douane op letten bij de controle van export? Waar kunnen de sectoren zelf op letten? We maken voor dit project dankbaar gebruik van de ervaringen van HMRC (Her Majesty's Revenue & Customs) en de ABF (Australian Border Force). Deze werkwijze genereert naast kennis ook nieuwe signalen die door de opsporing verder onderzocht kunnen

worden. Meer weten? Neem contact op met onze TBML-expert Tamara Pollard: tw.pollard-majier@belastingdienst.nl

Nieuwe AMLC-podcast

In de nieuwste podcast gaan twee medewerkers van Bureau Financieel Toezicht in op de risico's rond crowdfunding. Hoe kan vermogen met een criminele herkomst door middel van crowdfunding gebruikt worden om vastgoed aan te kopen? Waar moeten notarissen alert op zijn? Deze en nog veel meer vragen komen aan bod. Overigens wordt ook ingegaan op de onlangs in werking getreden 'Verordening betreffende Europese aanbieders van crowdfundingdiensten voor ondernemingen' op grond waarvan bepaalde crowdfunding service providers vergunningplichtig zijn geworden. Op de [website van de AFM](#) kunt u hier meer informatie, inclusief een handige brochure over vinden.

Publicatie crime scripting

Eerder berichtten we over financial crime scripting ([hier](#) te lezen - inloggen vereist). Wie meer wil weten over crime scripts kan [dit wetenschappelijke artikel](#) van Thom Snaphaan, criminoloog bij het Openbaar Ministerie (Follow the Money), lezen. Komend jaar gaan we in samenwerking met een hogeschool verkennen hoe crime scripting behulpzaam kan zijn in het kader van de witwasbestrijding.

FATF-evaluatie Nederland

De FATF evalueert landen periodiek. Deze evaluatie gebeurt op basis van een zogenaamde *Mutual Evaluation*. Hierbij wordt een team van experts uit diverse landen gevraagd een land te evalueren volgens een vast stramien. Er wordt gekeken naar zowel de implementatie van aanbevolen maatregelen (*40 Recommendations*) als effectiviteit (*11 Immediate Outcomes*) van het land bij de bestrijding van witwassen, terrorisme financiering en proliferatie.

Nederland is in de periode van 27 oktober tot 18 november jl. bezocht (*on-site*) als onderdeel van dit proces door 'financial, legal and law enforcement experts' uit Oostenrijk, België, Brazilië, Hong Kong, China, Japan en het sultanaat Oman. Met ondersteuning van 3 secretariaatsleden van de FATF. De experts waren voorafgaand aan het bezoek al voorzien van de nodige documentatie; ruim 2000 pagina's tekst en onderbouwing, 200 casusbeschrijvingen en 54 beschrijvingen van projecten en samenwerkingsverbanden). Dus voldoende stof voor inhoudelijke gesprekken tijdens de gesprekken met 138 vertegenwoordigers van publieke partijen maar ook vertegenwoordigers van 38 private partijen. Tijdens deze bijeenkomsten, die plaatsvonden op 146 meter hoogte op de 36^e verdieping van het ministerie van Justitie en Veiligheid, werden dan ook veel vragen afgevuurd op steeds verschillende aanwezigen in heel veel bijeenkomsten. Maar de aanwezigen kregen ook de gelegenheid om zelf hun effectiviteit aan te tonen of melding te maken van eventuele problemen waar ze tegen aan liepen. De omstandigheden waren niet ideaal vanwege Covid, maar met aanpassingen van iedereen en meer dan 100 zelftests is het gelukt... De FATF bedankte Nederland en alle personen die een bijdrage geleverd hadden dan ook expliciet voor deze flexibiliteit maar vooral ook de gedegen voorbereiding en alle stukken en toelichtingen die geleverd waren.

Hoe nu verder? Het specialistenteam had voorafgaand aan de *on-site* al een eerste concept-reactie gegeven op basis van de *40 recommendations* die met name zien op de wetstechnische verankering in Nederland, en gaat dit stuk nu aanvullen tot een totaalrapportage waarbij ook op de 11 onderdelen gekeken wordt naar de effectiviteit van de aanpak in Nederland. De verwachting is dat begin Q 1-2022 het eerste concept van het team aan de Nederlandse vertegenwoordiging aangeboden wordt en dat uiteindelijk in juni 2022 op een plenaire vergadering van de FATF het rapport definitief vastgesteld wordt (en voor publicatie vrijgegeven). Het is dus nog even wachten op het eindoordeel en de aanbevelingen die Nederland zal gaan krijgen. Maar we houden je op de hoogte! Mocht je meer informatie willen over het proces van de mutual evaluations, klik dan [hier](#) of beluister de verschillende [AMLC-podcasts](#) over dit onderwerp via je favoriete podcast-app.

Samenwerking tussen banken en opsporing

Gitty Kanters, FIOD Eindhoven

Inleiding

Onlangs verrichte de FIOD een strafrechtelijk onderzoek naar aanleiding van een aangifte van ING. Deze aangifte bleek de start van een goudmijn aan gevonden informatie. Dit met als resultaat de aanhouding van zeven verdachten die vermoedelijk deel uitmaakten van een criminele organisatie die zich bezig hield met omvangrijke oplichting en het door inzet van vele geldezels witwassen van de daarmee verkregen gelden.

Met dit artikel beogen we banken (nogmaals) te informeren over het belang van hun detecterende rol inzake financiële criminaliteit. Daarnaast willen we (financieel) rechercheurs inspireren tot het benutten van technische/identificerende gegevens die bij banken beschikbaar zijn en in onderhavig onderzoek cruciaal bleken.¹

Wat maakte de informatie van ING zo waardevol voor het FIOD-onderzoek?

Aanleiding voor de aangifte van ING was een detectiesignaal dat was afgegaan op een rekening waarop *opvallende transacties* plaatsvonden (voor de rekeninghouder atypische transacties, zijnde een substantiële bijschrijving uit het buitenland en daarop volgend direct de contante opname van deze gelden). Vervolgens heeft ING onder andere onderzoek gedaan naar de verschillende devices die ingelogd zijn geweest op het persoonlijke MijnING-account (elektronisch bankieren) van de betreffende rekeninghouder. Op basis van bij de bank vastgelegde (unieke) *devicekenmerken* zagen zij dat met één van de devices was ingelogd op de MijnING-accounts van meerdere rekeninghouders. Bij deze andere rekeninghouders bleek een zelfde opvallend transactiegedrag zichtbaar op de rekeningen. Deze informatie was uitgebreid toegelicht in de aangifte en bleek van groot belang bij het in beeld brengen van de eerste verdachte. Daarnaast waren zowel in de aangifte als in de bijlagen van de aangifte *IP-adressen* vermeld behorend bij de inlogmomenten op de diverse MijnING-accounts. Deze IP-adressen konden gelinkt worden aan woonadressen dan wel vergeleken worden met IP-adressen die op andere momenten door verdachten waren gebruikt. Ook

¹ Bedenk als rechercheur goed welke informatie van meerwaarde kan zijn voor het onderhanden onderzoek. Hiermee wordt, naast de proportionaliteits- en subsidiariteitstoets door de Officier van Justitie, voorkomen dat banken onnodig veel werk krijgen.

waren voor zover mogelijk *camerabeelden* van contante opnames door de bank veiliggesteld en in de aangifte opgenomen. Op deze beelden zijn gedurende het onderzoek verdachten, niet zijnde de rekeninghouders, herkend.

Afsluitend

Samengevat heeft de bank in dit specifieke onderzoek zeer waardevolle informatie in haar aangifte opgenomen. Het 'voorwerk' van de bank is van cruciaal belang gebleken bij de opsporing van de vermoedelijke criminele organisatie. De rekeningen die door deze vermeende criminele organisatie werden gebruikt, waren vermoedelijk van geldezels. Ook deze geldezels zelf hebben met het ter beschikking stellen van hun rekeningen mogelijk strafbare feiten gepleegd. Het strafdossier ligt momenteel voor aan het OM. Een zittingsdatum is nog niet bekend.

Terugkoppeling verdachte transacties

Door: Joris Rozemeijer (AMLC) en Sonja Corstanje Maaskant (FIU-Nederland)

In dit artikel reflecteert het AMLC met de FIU-Nederland (FIU) in het kader van transactiemonitoring naar aanleiding van publicaties in de pers, op transacties die in het derde kwartaal van 2021 verdacht zijn verklaard.

Transactie monitoring

De Organized Crime & Corruption Reporting Project (OCCRP)² publicaties over de Russian en Azerbaijani Laundromat zijn van 2017 en zagen op activiteiten in de periode 2010 tot en met 2015. Hoe kan het dan dat deze publicaties nu nog een grote rol spelen in het meldgedrag van banken? De beantwoording van die vraag begint bij de wetgeving. In de Wwft staat namelijk dat een instelling onverwijld een ongebruikelijke transactie moet melden nadat het ongebruikelijke karakter van de transactie bekend is geworden.³ Er kan dus ook jaren na een transactie een meldplicht ontstaan wanneer een instelling bekend raakt met negatieve publicaties.⁴ Dit wordt ook wel 'bad press' genoemd en kan bijvoorbeeld gaan om publicaties naar aanleiding van de Panama Papers of de Pandora Papers door partijen zoals de OCCRP, maar het kan ook gaan om een krantenbericht. Een voorbeeld hiervan is een uitspraak van de Rechtbank Den Haag die vonnist dat een krantenartikel in het Financieel Dagblad over grootschalige frauduleuze praktijken bij faillissementen voor een notaris aanleiding had moeten zijn om te melden.⁵ De levering van aandelen waar deze notaris bij betrokken was speelde een jaar voor het krantenbericht.

² OCCRP.org.

³ Artikel 16 Wwft

⁴ Nieuwe publicaties zijn niet de enige reden om jaren later alsnog te melden. Een nieuw inzicht in een link met het darkweb, nieuwe kennis in werkwijzen van criminelen, het kunnen allemaal redenen zijn die zorgen dat een transactie pas dan ongebruikelijk wordt. Zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het jaaroverzicht 2020 van FIU-Nederland kunnen zulke meldingen zeer waardevol zijn, ook al betreffen het geen recente transacties.

⁵ ECLI:NL:RBDHA:2013:13969

Het AMLC maakt meerdere analyse producten waaronder een kwartaal rapportage over VT's. Opvallend in de AMLC kwartaalrapportage (Q3 '21) is dat uit de verdachte transacties blijkt dat Letland op nummer 1 staat als herkomstland. In de meldteksten zijn in een ruime meerderheid van de VT's de woorden OCCRP, laundromat, Russian en Azerbajani te lezen. Als bestemmingsland komt Letland minder prominent naar voren. Dit sluit aan bij het beeld uit de Laundromats dat geld via Letland wegstroomt. De meeste VT's zien op de jaren 2015, 2016 en 2017. De oudst gemelde transacties komen uit 2010. Dit sluit aan bij de actieve periode van de Russian en Azerbajani Laundromats die loopt van 2010 tot en met 2015 en vervolgt transacties in de jaren nadien. Hoe kan het dat 'bad press' uit 2017 nu nog tot allerlei meldingen leiden?

Een van de banken rapporteert hierover in de meldtekst bij de VT's. Die bank heeft naar aanleiding van de publicaties van de OCCRP over de Russian Laundromat en Azerbajani Laundromat publicaties zeven risicovolle banken geïdentificeerd. Vervolgens heeft die bank transacties van haar klanten onderzocht met 'non-resident accounts' van die zeven banken. Deze eerste fase heeft in een eerder stadium tot vele meldingen aan de FIU-Nederland geleid. De meldingen die door deze bank in dit derde kwartaal zijn gedaan zien echter op een tweede fase. Nu is gekeken naar transacties met andere banken dan de zeven initieel geïdentificeerde banken. Er is gekeken naar non-resident accounts bij overige banken die aan één of meer van vier criteria voldoen. Of vijf criteria als je het gegeven dat het gaat om een non-resident account mee telt.

Bij het eerste criterium is gekeken of de tegenpartij die na de eerste fase van analyse op de Russian en Azerbajani Laundromats in beeld is gekomen als rekeninghouder bij een van de zeven geïdentificeerde banken tevens een rekening heeft bij een andere bank. Bij het tweede criterium wordt wederom naar de tegenpartij gekeken en haar adres volgens het handelsregister. Onderzocht wordt of op grond van open bronnen dit adres gelieerd is aan de Russian en Azerbajani Laundromats of andere misdrijven. Criterium drie beantwoordt de vraag of de tegenpartij geïncorporeerd is door (offshore) bedrijven die op grond van open bronnen onderzoek zijn gelieerd aan de Laundromats. Bij criterium vier wordt gekeken naar alle overige rechtsvormen (Ltd., AG, CORP, INC, LCC) en of deze tegenpartij is gevestigd in een van de 33 landen die voorkomen in Russian en Azerbajani Laundromats, zoals Panama, Belize en Cyprus. Aan het eind van iedere afzonderlijke meldtekst worden de vier criteria met vermelding van een 'ja' of 'nee' weergegeven.

Al deze meldingen geven een beeld van geldstromen en betrokken partijen. Deze financial intelligence naar aanleiding van de verschillende 'leaks' zoals nu de Pandora-Papers of andere 'bad press' is van belang voor opsporend Nederland. Het is niet altijd even eenvoudig om naar aanleiding van de 'leaks' opsporingsonderzoeken⁶ te starten. Dat komt onder andere omdat wanneer er een journalistiek artikel wordt gepubliceerd niet (of slechts deels) de achterliggende data wordt verstrekt. Soms verkrijgt de overheid die achterliggende data pas (veel) later. Informatie zoals die uit de verdachte transacties, van poortwachters afkomstig, is dan voor opsporing heel welkom.

Internationale samenwerking

De OCCRP heeft diverse publicaties uitgebracht waarbij Letse banken een rol speelden zoals de artikelen over de Russian Laundromat en de Azerbajani Laundromat.

⁶ Brabants Dagblad; Door Panama Papers betrapte Veggelaar schuldig aan belastingfraude. 10 december 2020

Meer dan 99% van de VT's met Letland als herkomstland is gemeld door banken. Dat is an sich logisch omdat banken aan de basis staan van deze financiële transacties, maar toch vraag je je af waarom er niet meer VT's zijn van bijvoorbeeld trustkantoren en andere dienstverleners. Zeker nu meer dan de helft van de ondernemingen die betrokken zijn bij deze transacties geen Nederlandse ondernemingen zijn maar ondernemingen uit Groot-Brittannië, Cyprus en de Maagdeneilanden. Tel daarbij op dat in de OCCRP-publicaties regelmatig over shell companies wordt geschreven en de manier waarop meldcriteria zijn opgesteld zoals in het voorbeeld in dit artikel; dan zou je redelijkerwijs kunnen veronderstellen dat ook andere poortwachters in staat zouden moeten zijn om transacties gelieerd aan de Laundromats te detecteren.

Internationale samenwerking en het opwerken van VT's naar een strafrechtelijke verdenking heeft de aandacht van de FIU en opsporend Nederland. Een mooi voorbeeld is de International Financial Intelligence Taskforce (IFIT) rondom de Letse ABLV-bank. Een bank waarvan in 2018 naar buiten kwam dat deze betrokken zou zijn bij witwassen.

Er leek sprake te zijn van professioneel witwassen op een schaal die niet door één land opgepakt kon worden. Voor zover nu bekend betreft het 25 jurisdicties en lijkt er mogelijk voor miljarden te zijn witgewassen.⁷ Vandaar dat in juli 2019 tijdens de Egmont Group Plenary in Nederland een taskforce werd opgericht onder leiding van de Letse FIU. Deze taskforce, waaraan ook de FIU-Nederland deelneemt, is bijzonder gezien het zeer specifieke, operationele karakter rondom transacties van één financiële instelling. In Nederland heeft deelname aan deze taskforce geleid tot meerdere dossiers met een groot aantal VT's die gedeeld konden worden met de opsporing. Daarnaast is op basis van deze dossiers een samenwerking met het AMLC gestart om te onderzoeken hoe de resultaten en inzichten die voortkomen uit deze taskforce zo goed mogelijk benut kunnen worden⁸.

Conclusie

Bijzonderheden in de VT kwartaal rapportage (Q3 '21) hebben geleid tot een terugkoppeling die hopelijk andere poortwachters inspireert als het gaat om met terugwerkende kracht kijken en analyseren van transacties vanuit 'bad press' en deze te melden bij de FIU in geval ze als ongebruikelijk worden verondersteld. Tevens hebben wij in dit artikel beschreven hoe de overheid internationaal samenwerkt op onderhavige thema's. Dit onderschrijft dat de overheid aandacht heeft voor deze VT's en actief naar kansen voor een vervolg op die VT's zoekt en, indien aanwezig, die ook uitwerkt.

Jurisprudentie

Rechtbank Rotterdam, 3 november 2021, Boete trustkantoor: [ECLI:NL:RBROT:2021:10943](#)

DNB heeft een [bestuurlijke boete opgelegd](#) van € 100.000,- aan een trustkantoor en medegedeeld dat zij zal overgaan tot openbaar maken van dit besluit. Het trustkantoor is het hier niet mee eens en heeft de kortgedingrechter verzocht om deze beslissing op te schorten, totdat er is beslist door de rechtbank over de rechtmatigheid van het [boetebesluit](#). De boete is opgelegd, omdat het trustkantoor had nagelaten een ongebruikelijke transactie op tijd (dat wil zeggen binnen 14 dagen) te melden bij de FIU. Het ging hier

⁷ [Reuters us-ablvbank-sanctions](#).

⁸ [Jaaroverzicht FIU-Nederland 2020](#).

om in rekening gebrachte consultancy diensten door een partij gevestigd in Panama aan een andere partij, met betrekking tot de handel in olie in of via Rusland en Kazachstan, waarbij PEP's (politically exposed persons) betrokken waren. De gestuurde facturen weken sterk af van de consultancy agreement die eraan ten grondslag lag. Zo stond in de consultancy agreement dat de ene onderneming iedere maand een fixed fee van USD 200.000,- aan de andere onderneming zou betalen, terwijl de facturen een periode van een halfjaar besloegen en geen specificaties bevatten ten aanzien van de werkzaamheden die zijn verricht. Bovendien zijn er andere bedragen in rekening gebracht dan overeen was gekomen. Verder was er een bonus gefactureerd, terwijl dat niet volgde uit de consultancy agreement. Doordat onduidelijk was waar toegezonden facturen precies betrekking op hadden en doordat er werd afgeweken van afspraken op meerdere punten heeft het trustkantoor volgens de voorzieningenrechter niet kunnen vaststellen dat de facturen daadwerkelijk verband hielden met verrichte consultancy diensten. Aan een trustkantoor mogen hoge eisen worden gesteld om witwassen te voorkomen en iedere ongebruikelijke transactie moet worden gemeld. Nu het trustkantoor dat niet tijdig heeft gedaan, heeft de FIU niet direct onderzoek kunnen doen en relevante instanties kunnen inlichten over een verdachte transactie. Daarnaast mag deze beslissing openbaar worden gemaakt, omdat publicatie hier niet onevenredig is volgens de rechter. Eventuele reputatieschade is daarvoor niet voldoende.

**Kamer voor het notariaat Amsterdam, 2 september 2021 (publicatie 1 november 2021),
Poortwachtersrol notaris: [ECLI:NL:TNORAMS:2021:22](#)**

In deze zaak is een oud-notaris geschorst voor de duur van een halfjaar wegens het onvoldoende verrichten van de poortwachtersrol in 2017 en 2018. Zo was de notaris o.a. niet alert op de aanwezigheid van fraude-indicatoren. Er was namelijk in een aantal dossiers sprake van de oprichting van BV's waarvan de oprichters de niet Nederlandse nationaliteit hadden en niet woonachtig waren in Nederland. Verder kwamen de dossiers binnen via een tussenpersoon, was er geen schriftelijke correspondentie met de oprichters en was het adres van de vennootschappen gelegen in een bedrijfsverzamelgebouw. Ook kon er worden getwijfeld of de activiteiten van sommige bedrijven (zoals import en export) wel konden worden uitgevoerd vanuit een bedrijfsverzamelgebouw.

Verder bleek in één van de dossiers dat een oprichting van de BV op een adres woonde waar dak- en thuislozen zich kunnen melden voor hulp. De notaris heeft niet gesignaleerd dat er sprake was van een briefadres, terwijl zij daar nader onderzoek naar had moeten doen. Deze omstandigheden kunnen namelijk duiden op een katvanger. Daarnaast heeft de notaris niet voldaan aan haar Wwft-verplichtingen. Zo ontbreekt in drie dossiers een legitimatiebewijs en heeft de notaris nagelaten om verscherpt cliëntenonderzoek te doen. Dit laatste was nodig, omdat er sprake was van identificatie op afstand en omdat er sprake was van een verhoogd witwasrisico door de aard van de transactie. Daarnaast heeft de notaris nagelaten ongebruikelijke transacties te melden bij de FIU. Het verweer van de notaris dat de huidige Wwft, met de scherpere maatregelen voor cliëntenonderzoek en de verplichting om onderzoek te doen naar transacties zonder duidelijk economisch doel, niet van toepassing was in de tijd dat de akten werden verleden (januari 2017 t/m maart 2018) treft geen doel. Toentertijd waren er immers al handleidingen en notities beschikbaar waarin de open norm van het (verscherpt) cliëntenonderzoek werd toegelicht door KNB samen met BFT. De tuchtkamer concludeert dat er sprake is van ernstige normschending en structurele onzorgvuldigheid in het behandelen van dossiers.

Alle ondernemingen en rechtspersonen in Nederland, ook buitenlandse ondernemingen met een vestiging in Nederland, dienen zich in te schrijven in het handelsregister. Een bezoekadres in het handelsregister is verplicht. De notaris had in deze zaak nader onderzoek kunnen doen naar het adres van het bedrijfsverzamelgebouw. Het is immers niet logisch dat een groothandel, detailhandel, import en export plaatsvindt vanuit een bedrijfsverzamelgebouw, gelet op de beperkte opslag die er is in zulke gebouwen.

De wetgeving naar aanleiding van AMLD5 is in september 2020 in Nederland in werking getreden. In die wetgeving is onder meer bepaald dat vennootschappen in het handelsregister moeten registreren wie hun uiteindelijk begunstigden, kortweg UBO's, zijn. Met UBO's wordt in dit verband de natuurlijke personen die de uiteindelijke eigenaren zijn bedoeld. Daarbij moet een aantal persoonsgegevens van deze UBO's worden opgegeven, alsmede de aard en omvang van het door hen gehouden economisch belang. In beginsel kan ieder persoon het UBO-register raadplegen om zo vast te stellen wie de UBO is.

Bepaalde gegevens, zoals het adres, het burgerservicenummer, en het geboorteland en -datum dienen ook opgegeven te worden maar zijn alleen door instanties als de Belastingdienst in te zien.

Gerechtshof Den Haag ziet overigens geen aanleiding om prejudiciële vragen aan het Europese Hof van Justitie te stellen over het UBO-register. Dit komt mede doordat een Luxemburgse rechter reeds vragen heeft gesteld. Naar verwachting zal de hoogste Europese rechter hierover medio 2022 met een uitspraak komen.

Colofon

Redactie:

mr. Dorine Stahlie	Coördinator kennis & expertise
mr. Ruut Regtering	AML specialist
mr. Joris Rozemeijer	AML specialist
drs. Erik Reissenweber	AML specialist
mr. Michael Schmitz	AML specialist

Anti Money Laundering Centre

Utrechtseweg 297 gebouw C, 3731 GA De Bilt

E: AML.Centre.Postbus@belastingdienst.nl

De AMLC nieuwsbrief voor overheidspartijen verschijnt 6 keer per jaar. Dit geldt ook voor de nieuwsbrief voor private partijen, deze wordt in het Nederlands en in het Engels verstuurd. Daarnaast versturen wij voor internationale partners 4 keer per jaar een nieuwsbrief.

Aanmelden/afmelden: via een e-mail naar bovenstaand e-mailadres.